

Z historie OP ČSSI Hradec Králové

Ing. J. Mach - Zpráva a doklady k doplnění archivu OP ČSSI HK

Ustavení Oblastní pobočky ČSSI v Hradci Králové (1969 - 1970), její likvidace (1978) a o obnovení činnosti v roce 1989

(Dle vlastních dochovaných dokumentů)

Několik slov úvodem (ze vzpomínek)

Totální komunistický režim, který byl u moci od února 1948 do listopadu 1989, hned na počátku své moci zrušil většinu samostatných společenských organizací a to hlavně těch, které byly spojeny se samostatným podnikáním. Podniky v oboru stavebnictví byly znárodněny. Do toho spadaly v první řadě samostatně podnikající civilní inženýři a také společnosti sdružující odborníky této profese, tedy stavební inženýry, architekty a stavitele. (SIA - Spolek inženýrů a architektů). Nahrazeny byly nově organizovanými a po politické stránce straně a vládě podřízenými vědeckotechnickými společnostmi. (VTS). S tímto stavem se stavební inženýři nikdy nesmířili a při první příležitosti, kdy politické klima strany bylo otřeseno, což přinesla až Dubčekova éra – (Pražské jaro), hledali cestu, jak se vrátit k samostatné nezávislé profesní organizaci. A tak se skupině pražských aktivních stavebních inženýrů, v jejímž čele byl Ing. Lubomír Pařík, podařilo najít cestu k vytvoření Svazu stavebních inženýrů. Z toho podnětu vznikla i Oblastní pobočka ČSSI v Hradci Králové.

Velká skupina stavebních inženýrů všech profesí (statici, dopravní inženýři, vodohospodáři, geologové, geodeti) byla tehdy zaměstnána ve Stavoprojektu v Hradci Králové. Ve Stavoprojektu měli vždy po profesní i společenské stránce hlavní slovo architekti a tím více cítili stavební inženýři potřebu docílit uznání důležitosti a významu jejich práce. Byli tedy první, kteří se do nově se rysující možnosti ustavit vlastní společenskou organizaci iniciativně zapojili. Ke spolupráci vyzvali i inženýry z ostatních stavebních organizací. Ukázalo se, že ti, kteří nebyli zrovna ve vedoucích funkcích, tedy pracující inženýři, byly stejného smýšlení.

Ustavení Oblastní pobočky ČSSI v Hradci Králové, r. 1969 - 1970

Přípravný výbor pobočky se začal scházet v prosinci 1968. První schůze byla 18. 12. 1968. Ustavující členská schůze se konala 18. března 1969 v Hradci Králové. Schůze se za Ústřední výbor zúčastnil předseda Ing. Lubomír Pařík a profesor Myslivec, který přednesl odbornou přednášku. Na schůzi byl zvolen výbor pobočky a revizní komise a bylo připraveno a schváleno programové prohlášení pobočky.

Na výborové schůzi dne 24. 3. 1969 byl zvolen předseda a další funkcionáři a vytýčen pracovní program pro nejbližší období.

Zvolený výbor pobočky

Ing. Jaroslav Škaloud (STP HK, statika st. konstr.) předseda		
Stavoprojekt, Jižní 870, Hradec Králové		
Ing. Jiří Rejchl (stavbyvedoucí ELOP)		I. místopředseda
Ing. Josef Kňourek (STP Trutnov, statik, geolog)		II. Místopředseda
Ing. Josef Mach (STP HK, hl. spec. dopr. st.)		tajemník
Ing. Bohumil Rusek (STP HK, statika s. k.)		zapisovatel
Ing. Vilém Kodídek (Výzk. ústav staveb. hmot)		hospodář
Ing. Josef Švehla (Prof. SPŠS HK)		přednáškový referent
Ing. Václav Jelínek ?		zahraniční referent
Ing. Milan Matějka (PS n.p. HK stavbyvedoucí)		tiskový referent
Ing. Zdeněk Wildhaber (Prefa Pardubice)		společenský referent.

(Pozn.: Zaměstnání doplněno zpracovatelem na základě osobních znalostí)

Byla ustavena tříčlenná revizní komise a zájmové skupiny pro

stavební konstrukce,	předseda	Ing. Václav Ježek
dopravní stavby	předseda	Ing. Antonín Toman
vodohospodářské stavby	předseda	Ing. František Hlaváček
inženýrský urbanismus	předseda	Ing. Josef Mach
ekonomii	předseda	Ing. Stanislav Novotný

Zakládající členové

Ing. Jaroslav Janele, Ing. Václav Jelínek, Ing. Josef Kňourek, Ing. Vilém Kodídek, Ing. Josef Mach, Ing. Milan Matějka, Ing. František Mazánek, Ing. Stanislav Novotný, Ing. Jiří Rejchl, Ing. Bohumil Rusek, Ing. Jaroslav Škaloud, Ing. Luboš Škrába, Ing. Josef Švehla, Ing. Antonín Toman, Ing. Zdeněk Wildhaber.

Sekretářskou práci pro pobočku vykonávala na krátký úvazek manželka Ing. Rejchla a po jeho nečekaném úmrtí paní Čechová.

Aby existence Svazu nebyla, vzhledem k politické konzolidaci po okupaci, ohrožena, byl v dubnu 1969 navázán kontakt se všemi předsedy národních výborů – MěNV HK, ONV HK a VčKNV a nabídnuta poradenská činnost pro stavební záměry.

Ing. Švehla a Ing. Toman byli navrženi jako delegáti do Krajského výboru Národní fronty.

Zajímavé akce v prvním roce činnosti pobočky:

Expertizní inženýrský posudek na PÚP Moravské Předměstí v Hradci Králové,

22. 4. 1969 přednáška o připravovaném zákonu o autorizaci (Ing. Lefner a Dr. Pour)

4. 11. 69 beseda s pobočkou svazu architektů na téma "Problémy technologie bytové výstavby v kraji"

24. 11. 69 přednáška "Průplav Dunaj-Odra-Labe" (Ing. Záruba)

Doklad: Kopie zprávy pobočky ČSSI Hradec Králové o založení a počátku činnosti z r. 1970, zařazená jako str. 10 a 11 do zprávy Ústředí ČSSI. (soubor: OP 1969 - str. 1 a 2.PDF)

Ostatní činnost pobočky

Svazu byla na počátku povolena hospodářská činnost jako Inženýrské služby, z jejichž výnosu byl svaz financován. Jednalo se o drobné projektové akce a posudky, většinou jako pomoc pro národní výbory. Vedoucím Inženýrských služeb v hradecké pobočce byl Ing. Josef Švehla. (Pracoval jako profesor na SPŠS v H.K - Střední průmyslová škola stavební v oboru statiky a pozemní stavby). Po odchodu Ing. Škalouda z funkce předsedy byl Ing. Švehla navíc zvolen předsedou pobočky.

Schůze výboru se konaly pravidelně každý měsíc v Autoklubu hotelu Grand v Hradci Králové. Na nich byla podávána i pravidelná informace o stavu zakázek a o hospodaření Inženýrských služeb. Každá zakázka IS podléhala odborné kontrole vybraného odborníka v dané profesi. Bylo přísně dbáno na kvalitu a odbornost zpracovávaných zakázek.

Bylo obvyklé, že se zasedání výboru účastnili i členové pobočky. Při každém zasedání výboru vzhledem k prosperitě IS, bylo všem přítomným hrazeno malé občerstvení-většinou jen nápoj a to bylo pivo. Tak byla stále udržována aktivita i zájem všech členů o dění ve svazu. Některá zasedání byla spojena s odbornými přednáškami anebo alespoň s informacemi o řešení současných akutních problémů v práci zkušených členů.

Zrušení OP ČSSI Hradec Králové - r. 1978

Po celou dobu existence prvního svazu inženýrů ho provázely různé potíže, které naznačovaly, že svaz jako takový není v tehdejším politickém uspořádání (období „normalizace“) žádoucí. Zpočátku začali mít potíže funkcionáři pobočky svazu u svých nadřízených (většinou členů strany) v zaměstnání. Např. Ing. Škaloud se proto vzdal funkce předsedy. Na jeho místo byl zvolen Ing. Švehla. V roce 1978 vše vyústilo v rozhodnutí ÚV

KSČ svaz zrušit. Orgány strany hledaly způsob a formu jak to udělat alespoň s nějakým zdáním oprávněnosti. Svaz měl od počátku ustavení stanovy schválené tehdejšími Min. vnitra, které obsahovaly i způsob, jak jediné může být jeho existence ukončena a ten spočíval na rozhodnutí sjezdu., nebo rozhodnutí většiny členů. Ukončení existence svazu bylo nakonec provedeno bez jakéhokoli zdůvodnění přinucením funkcionářů činnost ukončit a dokumentaci skartovat, majetek předat VTS a pro členy doporučeno přejít do některé skupiny VTS.

Zrušení pobočky svazu se datuje společně s likvidací Ústředí a celého svazu k datu září 1978.

Jak ukončení probíhalo v OP HK, vyplývá z těchto dokladů:

- Zápis ze schůze likvidační komise OP ČSSI Hradec Králové ze dne 26. 6.1978
- Zápis ze schůze OP ČSSI Hradec Králové ze dne 18. 9. 1978 včetně přílohy.
(Soubor: OP 1978- str. 1, 2 a 3. PDF)
- Seznam členů pobočky k datu ukončení činnosti. (Soubor: OP členové 1978 str. 1, 2 a 3.PDF)

(Seznam byl předán všem členům za účelem možnosti pozdějšího vzájemného styku a k eventuelní vzájemné podpoře v dané situaci.)

Obnovení ČSSI a jeho poboček – r. 1989-1990

(Na základě osobních dochovaných dokladů, kopie v příloze)

Změnu politického systému v listopadu 1989 využili okamžitě představitelé v roce 1978 násilně zrušeného ČSSI k obnovení jeho činnosti.

Členové výboru OP ČSSI H.K. z roku 1978 se sešli již dne 11. 12. 1989 a vytvořili přípravný výbor pro obnovu činnosti OPČSSI v Hradci Králové a zvolili Ing. Josefa Macha a Ing. Bohumila Ruska za zástupce do Ústředního přípravného výboru ČSSI.

Prvé zasedání Ústředního přípravného výboru (ÚPV) se konalo v Praze dne 21. 12. 1989. Jeho prvními kroky bylo

- zaktivizovat činnost dřívější členské základny
- připravit sjezd do Brna na 27. 1.1990.
- v oblastních pobočkách zorganizovat činnost tak, aby již k termínu sjezdu byli řádně zvoleni delegáti poboček.

Průběh v OP H.K.

Prvé zasedání přípravného výboru 11. 12. 1989 (Členové posledního výboru z r. 1978)

(Mach, Rusek, Kodídek, Jelínek, Matějka, Wildhaber , Ing. Miroslav Ježek)

Bývalým členům a známým inženýrům rozeslána přihláška k novému přihlášení.

Ustavující schůze pobočky se konala 18. 1. 1990. v Autoklubu hotelu „Bystrica“ (Grand), za účasti 98 členů, již přihlášených členů bylo celkem 169

Tajným hlasováním zvolen výbor, aklamací delegáti, výbor zvolil předsedu.

Zvolení členové výboru

Ing. Černý CSc, Ing. Václav Jelínek, Ing. Klazar Vlastimil, Ing. Mach Josef, Ing. Rusek Bohumil, Ing. Vondřejš Vilek, Ing. Halák Petr CSc, Ing. Kikinčuk, Ing. Kodídek Milan, Ing. Otčenášek Jiří, Ing. Škrába Luboš.

Revizní komise: Ing. Kopečný, Ing. Vlasák, Ing. Šír

Zvolení delegáti sjezdu

Inženýři: Mach, Rusek, Halák , Šír, Klazar, Kopečný, Kubias, Sovák, Kikinčuk, Svoboda, Hejl, Kraus.

Na užší schůzce výboru bylo zvoleno rozdělení funkcí takto

předseda	Ing. Mach
místopředseda	Ing. Rusek
místopředseda-zástupce pro SIS	Ing. Halák, CSc.
tajemník	Ing. Černý, CSc.
zapisovatel	Ing. Klazar
hospodář	Ing. Kodídek
zástupce hospodáře	Ing. Kikinčuk
organizační záležitosti	
a zahraniční zájezdy	Ing. Otčenášek a Ing. Jelínek
řízení zájmových skupin	Ing. Škrába, Ing. Vondrejs
předseda revizní komise	Ing. Šír
členové revizní komise	Ing. Kopečný, Ing. Vlasák

Dění v OP ČSSI HK v letech 1990 a 1991 je patrné z dále přiložených dokladů.

V únoru 2013

Ing. Josef Mach
tajemník OPČSSI H.K. 1969 – 1978,
předseda OPČSSI H.K. 1990 - 1999
od r. 1999 čestný předseda OPČSSI HK

Přiložené doklady: (skenované kopie vlastních dochovaných dokladů – (11 dokladů skenovaných po jednotlivých stránkách)

- Zpráva pobočky ČSSI Hradec Králové o založení a počátku činnosti z r. 1969, zařazená jako str. 10 a 11 do zprávy Ústředí ČSSI. (**Soubor : OP1969-str.1.PDF, OP 1969-str.2.PDF**)
- Zápis ze schůze likvidační komise OP ČSSI H.K. ze dne 26.6. 1978 (**Soubor: OP 1978-str.1. PDF**)
- Zápis ze schůze OP ČSSI H.K. ze dne 18. 9. 1978 vč. přílohy (likvidace). (**Soubor: OP 1978-str.2 loučení.PDF a OP 1978-str.3 loučení.PDF**)
- Adresář členů pobočky 1978 – vydaný za účelem kolegiálního styku po politické likvidaci Svazu . (**Soubor : OP členové 1978.1.PDF, OP členové 1978.2.PDF, OP členové 1978.3.PDF**)
- Oznámení o obnovení činnosti ČSSI a OP ČSSI H.K. + přihláška do Svazu ze dne 13.12. 1989 (přípravný výbor). (**Soubor : OP 1989.PDF**)
- Zápis z ustavující schůze obnovené OP ČSSI H.K. ze dne 18.1. 1990 (**Soubor: OP 1990 USTAVENÍ 1. PDF, OP 1990 USTAVENÍ 2.PDF a OP 1990 USTAVENÍ 3.PDF**)
- Zápis z mimořádné schůze pobočky ze dne 5. 2. 1990 (urychlení konstituce Inženýrských služeb – hospodářského zařízení pobočky –SIS. (**Soubor OP 1990 SIS.PDF**)
- První zpravodaj pobočky (1/ 1990), obsahuje přehled organizace Ústředí svazu a zástupců pobočky ve výboru ČSSI. (**Soubor: OP 1990 ORG.ÚSTR. a OP.1.PDF, OP 1990 ORG.ÚSTR.a OP.2.PDF a OP 1990 ORG.ÚSTR.a OP.3.PDF**)
- Ohlédnutí za rokem 1990 a pozvánka na výr.čl. schůzi (**Soubor: OP 1991.str.1.PDF, OP 1991.str.2.PDF a OP 1991.str.3.PDF**
- Zápis z výroční členské schůze dne 1. října 1991. (**Soubory: VCS 1991.1.PDF, VCS 1991.2.PDF, VCS 1991.3.PDF**)
- Informace z výroční členské schůze dne 1.10.1991 a z výborové schůze dne 15.10.1991. (**Soubor: VCS 1991 str.1, VCS 1991 str.2, VCS 1991 str.3, VCS 1991 str.4**)